

kinder PURMEREND opvang

Peuterspeelzaal de Waterlelie

pedagogisch werkplan

versie juli 2011

Inhoudsopgave

	Voorwoord	2
1.	Stamgroepen	3
2.	Pedagogisch beleid	3
3.	Onze locatie	4
4.	Dagritme	4
5.	Locatie-eigen regels en rituelen	5
6.	PSZ de Waterlelie in de wijk	6
7.	Doelen voor komend jaar	6
8.	Activiteitenplanning	6
9.	Meer informatie	6

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van peuterspeelzaal de Waterlelie, onderdeel van de Stichting Kinderen en Ouders. Deze stichting valt onder hetzelfde bestuur als de stichting Kinderopvang Purmerend.

Dit pedagogisch werkplan gaat over het opvoeden en begeleiden van kinderen binnen de peuterspeelzaal. Het plan geeft richting aan keuzes die we maken in het omgaan met kinderen. Het geeft antwoord op vragen zoals: Twee kinderen hebben ruzie met elkaar, hoe lossen wij dat op? Een nieuw kind komt wennen, hoe gaan wij daarmee om? Het geeft ook inzicht in het omgaan met ruzies tussen kinderen, hoe het wennen te laten verlopen en dergelijke.

In het pedagogisch werkplan zijn afspraken vastgelegd. Onze pedagogische doelen zijn vertaald naar het pedagogisch handelen op de peuterspeelzaal.

Het vastleggen van het pedagogisch werkplan vinden we belangrijk om de volgende redenen.

- Het pedagogisch werkplan biedt een handvat aan nieuwe medewerkers, stagiaires en invallers.
- We willen de pedagogische kwaliteit kunnen bewaken. Aan de hand van dit plan kunnen we nagaan of we bereiken wat we willen bereiken en elkaar aanspreken op onze pedagogische afspraken.
- Een pedagogisch werkplan biedt ons steun bij ons werk met de kinderen.
- We kunnen op deze manier aan ouders en andere betrokkenen duidelijk maken hoe we werken.

Dit pedagogisch werkplan is het resultaat van gesprekken binnen het team over het hoe en waarom van ons handelen. Ook de oudercommissie heeft advies uitgebracht over de onderwerpen die in dit plan aan de orde komen.

Een pedagogisch werkplan is nooit af en ontwikkelt zich in de loop van de jaren. Tenminste één keer per jaar houden we ons plan tegen het licht. Dit doen we met het team en de clustermanager. Wijzigingen worden ter advies met de oudercommissie besproken.

Namens het hele team wens ik u veel leesplezier.

Ymke van Aggele
teamleider peuterspeelzaal de Waterlelie
Reigersbek 2-4, 1441 SZ Purmerend, (0299) 45 00 32

1. Stamgroepen

Bij peuterspeelzaal (PSZ) de Waterlelie werken wij volgens de antroposofische visie; volgens de pedagogische ideeën van Rudolf Steiner. Op de groep is elke dag een pedagogisch medewerker en een groepshulp aanwezig.

De Waterlelie biedt ruimte voor twee ochtendgroepen (ma/do en di/vr) van maximaal 13 kinderen in de leeftijd van 2 tot en met 4 jaar. Wij zijn, behalve op woensdag, elke dag geopend van 08.45 tot 12.00 uur. In de schoolvakanties zijn wij gesloten.

2. Pedagogisch beleid

Wij stellen ons tot doel om kinderen een beschermende en huislijke omgeving te bieden waar zij kunnen spelen en zich ontwikkelen. Wij willen een omgeving creëren die tegemoet komt aan de behoefte van kinderen om zelf ervaringen op te doen. De Waterlelie wil kinderen eerbied voor hun leefomgeving laten ervaren, bijvoorbeeld in de omgang met natuur, voedsel en speelgoed.

Interactie met het kind

Uitgangspunt van onze peuterspeelzaal is het respect voor de eigenheid van ieder kind. Ritme en herhaling zijn belangrijke elementen voor de ontwikkeling van kleine kinderen. Het jaarritme beleven de kinderen door de verhaaltjes, spelletjes en liedjes die bij het seizoen passen en door het vieren van de jaarfeesten zoals Kerst en Pasen

Een goede relatie met de pedagogisch medewerker ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. Vanuit de gehechtheidsrelatie met de pedagogisch medewerker ervaart het kind de veilige basis die nodig is om op eigen houtje dingen te durven ondernemen. Als het kind zich niet zo prettig voelt kan het terugvallen op deze persoon.

De pedagogisch medewerkers proberen door middel van hun eigen gedrag het kind te laten merken dat:

- zijn aanwezigheid op prijs gesteld wordt;
- elkaars eigenheid gerespecteerd wordt;
- er vriendelijk met elkaar wordt omgegaan;
- er rekening wordt gehouden met elkaar.

De groep

Vertrouwde thema's en handelingen uit de belevingswereld van het kleine kind geven aanleiding tot het nabootsen van allerlei bezigheden. Het vegen van de vloer, het dekken van de tafel en het bouwen van een hut worden bewust goed voorgedaan door de pedagogisch medewerker en zijn zinvolle eenvoudige activiteiten voor het jonge kind om na te bootsen. Zij leren hierdoor een grotere mate van zelfstandigheid te verkrijgen. Dit zijn goede leermomenten voor de peuter.

Bij ruzies leiden wij de kinderen af of buigen het minder gewenste gedrag om. We kunnen het kind ook een speciale activiteit aanbieden, door bijvoorbeeld even apart met een kind aan tafel te gaan puzzelen. Hierdoor ontvangt het kind een positieve benadering en kunnen wij het gedrag gemakkelijker ombuigen.

De speelruimte

In een ruimte die voldoende uitdaging biedt, komt een kind vanzelf tot spelen. Bij de Waterlelie werken wij met hoekjes zoals een poppenhoek, een bouwhoek en een huishoek. Wij willen voor de kinderen een veilige sfeer creëren door iedere ochtend een zelfde opbouw te hanteren. Zo wordt er in een vaste volgorde gezongen, gespeeld, geknutseld en gegeten. De ruimte van de speelzaal voldoet aan alle voor de kinderopvang geldende wet- en regelgeving wat betreft veiligheid. Jaarlijks doen wij samen met de kinderen ontruimingsoefeningen. De speeltoestellen van de buitenruimte horen bij de school en worden jaarlijks geïnspecteerd.

Activiteiten en spelmaterial

Het speelmaterial is zoveel mogelijk van natuurlijk material zoals hout, zijde, wol en metaal. Het material nodigt het kind uit tot ontwikkeling van alle zintuigen en het creëren van eigen beelden en fantasie. Onze activiteiten zijn de jaarfeesten. Het ritme in het jaar kunnen de kinderen mee beleven door het vieren van de jaarfeesten. Deze zijn sterk verbonden met de seizoenen. De jaarfeesten die met het kleine kind worden gevierd komen op een eenvoudige manier tot uitdrukking in liedjes, verhalen, spelletjes en knutsels. Ook de ruimte en de seizoentafel worden versierd in de bijbehorende stemming en sfeer.

3. Onze locatie

In de groepsruimte van de Waterlelie creëren we een huiskamersfeer door een gezellige, huiselijke en praktische inrichting. We eten aan tafel en daar kan ook getekend en geknutseld worden. Er is een keukenhoek en een gezellige zithoek met een grote bank. Naast de bank staat de seizoentafel en de boekenkast. Deze hoek is het rustpunt binnen de groepsruimte. Op de bank zitten de kinderen als wij aan het eind van de ochtend een verhaaltje voorlezen. Voor de kinderen is er een speelhuis met keuken en een bouwhoek. Er is een kast waar de kinderen zelf puzzels en andere speeltjes kunnen pakken. En er is een klein rond tafeltje met stoelen geschikt voor kleine kinderen.

Buiten hebben wij een omheinde speelplaats met zandbak en kleine klimtoestellen die verplaatst kunnen worden. Verder staat er een schuur voor buitenspeelgoed en fietsjes.

4. Dagritme

08.30 uur	De pedagogisch medewerker begint met het klaarmaken van de groepsruimte en het lezen van het logboek.
08.45 uur	De deur gaat open, de kinderen komen binnen met hun ouders.
09.00 uur	De ouders nemen afscheid door buiten voor het raam te zwaaien naar hun kind.
09.15 uur	We openen de dag in de kring met onze ochtendliedjes en bij het seizoen passende liedjes, versjes en vingerspelletjes. Daarna gaan de kinderen vrij spelen.
09.45 uur	De groepshulp begint en gaat eerst naar de WC met de kinderen, voordat we ons aankleden om naar buiten te gaan. Wij gaan altijd met ze naar buiten, ook al is het maar voor 10 minuten i.v.m. bijvoorbeeld slecht weer.
10.45 uur	We gaan rond dit tijdstip weer naar binnen.

11.00 uur	Nadat de handen gewassen zijn, gaan de kinderen aan tafel om fruit te eten en wat te drinken. Daarna is er nog tijd om wat te tekenen of iets te plakken of te knutselen.
11.30 uur	Alle kinderen zitten op de bank en wij lezen een prentenboek voor.
11.45 uur	Nadat wij ons afscheidsliedje gezongen hebben, openen wij de deur en komen de ouders binnen om de kinderen weer op te halen. We vertellen hoe de ochtend is verlopen en bespreken zaken die ons opvallen.
12.00 uur	We ruimen op, de speelzaal is gesloten.

5. Locatie-eigen regels en rituelen

Halen en brengen

Ouders halen en brengen de kinderen in de groepsruimte, zodat de overdracht van de verantwoordelijkheid van ouders naar de pedagogisch medewerker duidelijk is;

Omgaan met elkaar

We leren de kinderen te wachten op hun beurt, en dat samen spelen ook samen delen betekent. Elkaar verdragen, waarbij de kinderen elkaar geen pijn doen en ook niet plagen, vinden we een belangrijke regel. Gillen en schreeuwen is niet gewenst bij de Waterlelie en voor ieder kind geldt: iedereen krijgt een eigen, klein moment van aandacht, bijvoorbeeld in de kring.

Regels zijn hulpmiddelen en geen onveranderlijke wetten. Wij hechten belang aan een goede verstandhouding tussen kind, ouders en leiding. Bij het naleven van de regels benaderen we het kind zoveel mogelijk op een niet-bestrafende manier en abstracte eisen worden vermeden. De pedagogisch medewerker biedt een kind een alternatief aan of komt fantasievol te hulp.

Binnen en buiten spelen

Ook tijdens het spelen gelden een aantal regels. Zo mag je buiten rennen, maar binnen niet. Samen spelen betekent ook samen opruimen. We leren de kinderen zorgzaam met spullen en speelgoed om te gaan. Spullen van de bouwhoek of van de keuken mogen niet door de hele ruimte zwerven; ze blijven op hun eigen plek.

Eten en drinken

Wij hebben een eet- en drinkmoment op de groep. Wij gaan aan tafel zitten, geven wij elkaar een hand en spreken onze etensspreuk uit. Dan mag elk kind een beker drinken pakken. Als iedereen klaar is met drinken, komt het fruit op tafel. Iedereen mag pakken wat ie lekker vindt. Pas als iedereen klaar is gaan wij van tafel.

Hygiëne

Na het toiletbezoek en voor het eten wassen we de handen. Snotneuzen worden met een papieren doekje afgeveegd, daarna wassen we de handen.

Verjaardag

Als een kind jarig is, mag het zijn verjaardag op de groep vieren. We zingen voor de jarige en een traktatie is welkom. De jarige krijgt een zelf geknutselde verjaardagskroon en een zelfgemaakt cadeautje van de pedagogisch medewerker.

6. PSZ de Waterlelie in de wijk

Peuterspeelzaal de Waterlelie zit in het gebouw van Vrije School Waterland. Wij gebruiken hetzelfde buitenplein als de kleuterklassen. Wij spelen meestal alleen met de peuterspeelzaal buiten. Bij heel mooi weer spelen wij, in overleg, soms wel samen met de kleuters.

7. Doelen voor komend jaar

>> Het opzetten van een oudercommissie. De leden van deze commissie kunnen de ouders vertegenwoordigen, ouders kunnen bij hun met hun vragen terecht en worden meer betrokken bij de peuterspeelzaal.

>> Een goede communicatie met de ouders, bijvoorbeeld door het invoeren van 10 minuten gesprekken met ouders die dit op prijs stellen.

8. Activiteitenplanning

Het ritme in het jaar kunnen de kinderen mee beleven door het vieren van de jaarfeesten. Deze zijn sterk verbonden met de seizoenen. Een aantal voorbeelden van jaarfeesten die wij vieren met de peuters:

- Michaëlfest
- Sint Maarten, Sinterklaas, Advent en Kerst
- Driekoningen
- Maria Lichtmis
- Paasfeest en Palmпасen
- Pinksteren
- Sint Jan

9. Meer informatie

We hebben u in dit werkplan inzicht gegeven in de werkwijze van peuterspeelzaal de Waterlelie, onderdeel van Kinderopvang Purmerend. Wanneer u nog vragen heeft, schroom niet de pedagogisch medewerkers van de Waterlelie te benaderen.

Ook bestaat de mogelijkheid om het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Purmerend in te zien. Dit plan is te vinden op onze website www.kinderopvangpurmerend.nl. Op de website kunt u ook andere informatie vinden over Kinderopvang Purmerend, zoals het laatste nieuws, de sluitingsdagen en de vakantieperioden.